

Inatsisartunut Ilaasortaq
Jens B. Frederiksen
Demokraatit

Silap pissuaanut naleqqussarnissaq pillugu § 37 naapertorlugu apeqqummut akissut

13-09-2013

Sags nr. 2013-088719
Dok. nr. 1334238

Asasara Jens B. Frederiksen

Postboks 909
3900 Nuuk

Apeqqutinnut qujanaq, taakkulu matuma kinguliani akissuteqarfingissavakka.

Tlf. (+299) 34 50 00

Fax (+299) 34 54 10

E-mail: iaan@nanoq.gl

www.nanoq.gl

1. Suliniutit suut Naalakkersuisut aallartissallugit eqqarsaatigaat uagut inuiaqatigiittut nunarsuarmi silap pissusaanut naleqqussallaqqinnerunissarput anguniarlugu?

Periarfissaq iluatsillugu sammisamut pingaarutilimmut matumunnga soqtiginnikkavit qutsaviginiarpakkit, tamatumalu peqatigisaanik erseqqissassallugu silap pissusaanut naleqqussarnissaq Naalakkersuisut pingartimmassuk.

Paasisat ilisimatusarnerullu takutippaat, Kalaallit Nunaanni silap pissusaata allanngoriorneri sukkasoorujussuarmik ingerlasut. Tamanna ilaatigut kissassutsit agguaqatigiissinnerisa qaffasinnerulereranni, nittaalartarnerata siallertarneratalu allanguuteqarneranni, anorit sakkortunerulereranni aammalu sermersuup ilorpariornerani takuneqarsinnaavoq. Silap pissusaata allanngoriornerata sunniutai, pitsaasuuppata pitsaasuunngippataluunniit, pillugit oqallinnermik pilersitsinissaq ersarinnerulersitsinissarlu Naalakkersuisut kissaatigaat, taamaalilluta inuiaqatigiittut allangnuutinut malugisariikkatsinnut takkukkumaartussanullu akiuussinnaanerulersinnaagatta.

Silap pissusaata allanngoriornera umiarsuit angallannerinut – suliassaqarfimmut inuiaqatigiinnut pingaaruteqarluinnartumut - qanoq sunniuteqarnersoq pillugu misissueqqissaarnermik aallartitsiniarlutik Naalakkersuisut aalajangerput. Misissueqqissaarnermi silap pissusaata allanngoriorneranut atatillugu umiarsuit angallannerini unammilligassat periarfissallu aallunneqassapput. Umiarsuit angallannerinik misissueqqissaarnermi suliassaqarfik taanna silap pissusaani allanguutinit qanoq sunnerneqarnersoq immikkut misissussavarput. Taamaalilluta suliniutit suut iluaqutaasumik aallartinneqarsinnaanersut misissornissaannut periarfissarsissaagut. Aammattaaq misissuinermi silap pissusaanut sunniutinik annikillitsisinnanermut periarfissat misissussavagut, taakkununnga umiarsuit angallannerminni gassinik silaannarmik kissakiartortitsisunik aniatitsinerisa annikillisinnissa periarfissaqarnersoq ilaatinneqassalluni. Misissueqqissaarnissaq Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik suleqatigalugu ilusilersorneqassaaq, kiisalu ilaatigut Royal Arctic Line suleqatigalugu ingerlanneqassalluni.

Silap pissusaanut misissueqqissaarnissaq suliassaqarfimmut tassunga 2009-mi aalajangiiffigisaasut ilagaat, ineriertorteqqinnissaalu Naalakkersuisunit suli sulissutigineqarpoq. Taamatut aalajangiinerup naluneqanngitsutut kingunerisaanik Kalaallit Nunaanni suliassaqarfinni pingaernerpaani silap pissusaanut naleqqussaanissaq pillugu nalunaarusiortoqartussaavoq, taamaalillatalu tulleriaartumik ingerlaavartumillu silap pissusaata allanngoriartornerata inuaqatigiinnut sunniutai misissoqqissaarsinnaalissavagut, aammalu sunniiniutissat, unammilligassat naammassiniarlugit atorneqarsinnaasut suussusersiniarsinnaalissavagut, kisiannili aamma periarfissat, allanngoriartornerut attuumassuteqartut atorluarniassallutigit. Tamatuma kingorna inuaqatigiinni suliassaqarfinni qitiusuni allani assingusunik nalunaarusiortoqarnissaa anguniagaavoq.

Tamatuma peqatigisaanik qanoq iliorluta naleqqussaanermut kommunit suleqataatissinnaanerlugit misissuilluta aallartippugut. Qanoq iliorutta pitsaanerpaamik ingerlatsisinnaanerluta oqaloqatigiinnermik aallartitsinissaq siunertaralugu, Naalakkersuisoqarfiup ukiumoortumik Teknikerit/Pilersaarusiortartut isumasioqatigiinnerut, upernaap tulliani Kalaallit Nunaanni katersuuffiusussamut peqataatitsinissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma saniatigut Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik Issittumi Siunnersuisoqatigiit ataanni naleqqussaanialruni sulinermut peqataatitsissaqaq, tassanilu kalaallit/canadamiut imartaanni (Davisstrædet aamma Baffinbugten) nunanilu taakkununnga atasuni silap pissusaanut naleqqussaanissaq pillugu nunat immikkoortuini misissuinernik aallartitsisoqartussaavoq. Ilisimatusarnerup aallunneqarnerata ingerlaannarneratigut, aammalu silap pissussata allanngoriartornera pillugu ilisimatusarnerit annertuut, Kalaallit Nunaanni ingerlanneqartut atorlugit naleqqussaanialruni suliniutinut ilisimatusarnikkut tunngavissanik nukitorsaaqataavugut. Silap pissusaata allanngoriartornerani suut piareersarfijisinnanerigut ilisimalissagutsigu, aammalu suliniutit naleqqunnerpaat nassaarissagutsigit ilisimatusarneq misissuinerlu pinngitsoorneqarsinnaanngillat.

**2. Naalakkersuisut saqqummiusserusunnerlutik silap pissusaanut
naleqqussarnissamut Ineqarnermut, Pinngortitamut Avatangiisinullu
Naalakkersuisup Ittoqqortoormiini atorfimminut atatillugu angalanermini
naammasseqqammersumi isumassarsiai pillugit?**

Ittoqqortoormiinut tikeraarninni ministereqatiga danskiusoq peqatigalugu Ittoqqortoormiini innuttaasut ulluinnarni inuunerminni silap pissusaata allanngoriartornera qanoq malugisimaneraat pillugu oqaloqatiginissaannut periarfissarsivunga. Silap pissusaata allanngoriartornerata sunniutai sumiiffimmi aalisartunut piniartunullu malunniuteqalereerput. Ittoqqortoormiini ataatsimiinnermi assersuutinit aalajangersimasunit erseqqissarneqartoq tassaavoq, apisarnerata sikusarneratalu allanngornera nannunniarnermi aqqutit sunniuteqarfijisimagai, tamatumalu kingunerisaanik sinerissamut qanittumut aalisarnermi atugassarititaasut allanngorsimasut.

Tamatuma saniatigut silap pissusaata allanngoriartornera qanoq ilillutik aalisarnermk piniarnermillu inuussutissarsiuteqarnermut sunniuteqarnerat nassuaatigineqarpoq, tassami qaammatisiutit malillugit ullut piniariartarfiit allanngorsimapput. Tamatuma

kingunerisaanik aalisartut piniartullu silap pissusaata allanngoriartorneranut naleqqussartariaqarsimapput, isertitsissutaasinnaasut allat inuussutissarsiutit nalinginnaasunut ataqtigisiittariaqartarsimallugit.

Tamatumani takuara silap pissusaata allanngoriartornera inuiaqtigiinni eqaatsumik aaqqiinissamik allannguinissamullu piareernissamut pisariaqartisinerlik malitseqartoq. Taamaattumik siunissami suliniutit ilusilerneqartariaqarput, inuit ataasiakkaat, matumanilu aalisarnermik piniarnermillu inuussutissarsiuteqartut naleqqussarsinnaassusaannik nukittortitsisussanik.

Innuttaasut ulluinnarni inuunerminni silap pissusaata allanngoriartorneranut atatillugu ajornartorsiutit naapittagaat pillugit, aammal u pissutsinik nakkutilliinissap pisariaqarnera pillugu Ittoqqortoormiini oqaloqatigiinnerit paasinninnerulersippaannga. Pitsaanerusumik alapernaarsuinikkut aammal u paassisutissat pissarsiarineqarsinnaanerisigut pitsaanerusumik naleqqussaanissamut isumannaassutsillu qaffatsinneqarnissaanut periarfissiisoqartussaavoq. Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga, alapernaarsuinerup annertunerulernera ilaatigut aalisartut piniartullu ataasiakkaat, pinngortitamik pisuussutsinillu, taamaalillunilu aamma allannguutinik paasisimaarinnilluartut takusartagaannik tunngaveqartariaqartoq.

Maluginiassallugu pingaaruteqarpoq, silap pissusaata allanngoriartornerata sunniutai sumiiffimiit sumiiffimmut assigiinngitsuummata, tikeraarninnilu oqaatigineqartunit pissarsiarisama ilagaat, nunap immikkoortuini najukkanilu pissutsinut taakkunani atuuttunut naleqqussaanissap sulissutigineqarnissa pisariaqartinnejartoq. Tassani silap pissusaata allanngoriartornerata sumiiffimiit sumiiffimmut sunniutaat assigiinngitsut kisimik pineqanngillat, tamannali aamma pissusiviusunut aalajangersimasunut sunniuteqarfigisaannut, allanngoriartornernullu allanut atuuttunut atasutut isigineqassaaq. Silap pissusaanut naleqqussaanerit teknikkikut aaqqiissutissat imaluunniit siunissami silap pissusaanut tunngatillugu eqqornerusunik eqqoriaasarerit kisiisa ikiortigalugit isumagineqarsinnaanngillat. Innuttaasut silap pissusaanut naleqqussarnissamut suliniutinut ilaatinneqarnissaat, aammal u takusaasa, annilaangassutaasa isumassarsiaasalu tusaaneqarnissaat pingaaruteqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Mette Lynge